

Beethoven, Čajkovský a Ti druzí rok poté

Koncert 10.10.2021 • účinkující a skladatelé

Kladenský symfonický orchestr

Kladenský symfonický orchestr, člen České asociace neprofesionálních komorních a symfonických těles, člen evropské a světové federace orchestrů, vstoupil v r. 2019 do své 117. koncertní sezóny. Vedení orchestru skvělými dirigenty (Hynek Kubát, žák Antonína Dvořáka, Vašatovci, Jan Snítíl, Vítězslav Podrazil, Jiří Mikula, Martin Klepetko, Adolf Melichar, Zbyněk Müller, Vlastimil Mareš, Karel Procházka) je společným znakem jeho historie i současnosti. V současné době jsou stálými dirigenty orchestru Karel Procházka a Vlastimil Mareš. S tělesem

vystupovali vedle vlastních členů i osobnosti velkého hudebního světa (František Ondříček, Jaroslav Kocián, Ema Destinová, Václav Snítíl, Jaroslav Svěcený, Ivan Ženatý, Jiří Panocha, Pavel Zejfart, Daniel Veis, Jiří Hubička, Miloš Bok, Václav Hudeček, Jiří Bárta, Kazuko Nagatomi ...). Dramaturgie orchestru vychází z české tvorby, zastoupené především obdobími klasicismu a novoromantismu. Nejhranější jsou díla Antonína Dvořáka, prováděny jsou i skladby Smetany, Mendelssohna, Brahmsa, Čajkovského, Griega, Musorgského, Skrjabinina, Prokofjeva, Suka a dalších skladatelů. Orchester stál u zrodu projektu Antonín Dvořák a náš kraj, účinkoval na zámku v Třešti (Mezinárodní vědecká konference), vystupoval na Národních festivalech v Písku a ve Slaném. Zahraniční kontakty navázal v r. 1988, kdy přijal pozvání na Orchesterální seminář v Bad Alexandersbadu, který vyvrcholil koncertem v Selbu, na kterém byla provedena rovněž Dvořákova Symfonie č. 8 G dur Anglická. V příštím roce přišlo pozvání z Mnichova na Mezinárodní festival neprofesionálních orchestrů. V r. 1990 začala spolupráce a výměnné koncerty s Wandsbeker Sinfonieorchester z německého Hamburku, která trvá doposud, když prvé setkání muzikantů z obou orchestrů proběhlo již na Orchesterálním semináři v Bad Alexandersbadu v r. 1988. Orchester hrál ve Francii (1992) a kontakty navázal (2000 – 2002) s Wansworth Symphony Orchestra z Velké Británie. V Kladně r. 2002 provedl Kladenský symfonický orchestr při příležitosti svého stoletého jubilea pod taktovkou dirigentů, kteří s orchestrem spolupracovali, a za spoluúčasti muzikantů ze spřátelených zahraničních hudebních těles, cyklus symfonických básní Má vlast Bedřicha Smetany. V r. 2007 byl orchestr zastoupen při provedení Dvořákova oratoria Stabat Mater v mezinárodně obsazeném orchestru v rámci Národního festivalu neprofesionálních komorních a symfonických těles na koncertech v České republice a v Německu (Teplice, Freital, Ústí nad Labem, Drážďany), v r. 2008 byl zastoupen v obdobném mezinárodním projektu, tentokrát při provedení Symfonie č. 1 c moll Johannese Brahmsa a Slovanského tance č. 1 C dur Antonína Dvořáka (Ústí nad Labem, Teplice, Drážďany). V r. 2010 to byl mezinárodní projekt Dvořák 2010 a koncerty v Ústí nad Labem a v Drážďanech, na nichž zazněla Symfonie č. 9 e moll Z Nového světa Antonína Dvořáka a Symfonie D dur Lovecká Karla Stamice. V lednu 2011 přišlo pozvání do Hamburku; Kladenský symfonický orchestr byl zastoupen při provedení dvou koncertů s Wandsbeker Sinfonie orchester a Ensemble Felix Kopenhagen z Kodaně v Dánsku. Na koncertech zazněly skladby – Niels W. Gade: Nachklänge von Ossian; Carl Nielsen: Aladdin – Suite, Richard Wagner: Siegfried – Idyll; Janet Albright: Koncert für 3 Violoncelli und Orchester. V r. 2015 byla obnovena spolupráce s Jeanem Dubois, která započala před mnoha lety, francouzským skladatelem, zpěvákem, klavíristou a kytaristou, při provedení jeho skladeb za doprovodu Kladenského symfonického orchestru. V r. 2018 v rámci projektu Má vlast 1918 – 2018 opět zazněla Smetanova Má vlast v provedení Kladenského symfonického orchestru za spoluúčasti hostů ze spřátelených orchestrů z Německa a Velké Británie. Poslední setkání s Wandsbeker Sinfonieorchester proběhlo v Hamburku v únoru 2019.

Karel Procházka • *1974 • dirigent

Karel Procházka získal první hudební vzdělání na LŠU v Kladně v oborech violoncello a zpěv. Od r. 1989 je členem Kladenského symfonického orchestru a od r. 2007 jedním z jeho dirigentů. V letech 1990 – 2004 byl členem a sólistou kladenského pěveckého sboru Schola cantorum Sanctae Caeciliae, u jehož sbormistra Jána Čambála studoval zpěv. V r. 2003 absolvoval na Pedf UK Praha a Týnské vyšší odborné škole v oboru Sbormistrovství chrámové hudby, v r. 2010 na katedře Hudební vědy FF UK Praha. Od r. 1998

působí jako sbormistr a umělecký vedoucí pěveckého sboru Chorus Carolinus Kladno. S ním především uvádí v obnovených premiérách skladby chrámového hudebního archivu ve Smečně. Několik let se věnuje intenzivní badatelské činnosti, zejména dílu českého skladatele patera Františka Mensiho (1753 – 1829), za což obdržel cenu rektora Karlovy univerzity za vědecký přínos, a dílu kantora z Tuchoměřic Jana Karla Loose (1722 – 1772). Účastní se aktivně řady mistrovských pěveckých kurzů a jako tenorista spolupracuje s řadou hudebních souborů – Harmonia delectabilis Lukáše Vendla, Ritornello Michaela Pospíšila, Ensemble Inégal Adama Viktory, Musica Florea Marka Štryncly, Kühnův smíšený sbor. Je autorem okolo 80 skladeb, zejména duchovních (Requiem, Te Deum, Dixit Dominus, offertoria, příležitostné skladby, koledy) a písňových textů – zejména vánočních, a rovněž autorem Symfonie in C Královské s podtitulem Ke stému výročí zániku monarchie, která byla v premiéře uvedena Kladenským symfonickým orchestrem v rámci projektu Má vlast 1918 – 2018 na koncertě konaném dne 11.11.2018 v Domě kultury Kladno.

Miluše Skoumalová • * 1978 • housle

Miluše Skoumalová absolvovala Pražskou konzervatoř ve třídě prof. Dagmar Zárubové a Akademii Múzických umění u prof. Jiřího Tomáška. S Kladenským symfonickým orchestrem spolupracovala již v letech, kdy zde působil její bratr Adolf Melichar jako dirigent. Hrála ve skupině 1. houslí i jako koncertní mistr a s orchestrem vystupovala několikrát také jako sólistka při provedení houslových koncertů G. Tartiniho, J. S. Bacha, F. Mendelssohna-Bartholdiho, M. Brucha, dále Koncertu d moll pro dvoje housle a orchestr J. S. Bacha a Variací na cikánskou melodii pro housle a orchestr Adama Skoumala. Své bohaté zkušenosti orchestrálního hráče čerpala již za studií jako členka i koncertní mistr orchestru Berg. V letech 2003 – 2006 působila v PKF-Prague Philharmonia a od r. 2009 do r. 2017 ve skupině 1. houslí České filharmonie jako dlouhodobá výpomoc. Členkou Symfonického

orchestru hlavního města Prahy FOK je od r. 2011. S pianistou a skladatelem Adamem Skoumalem vychovávají tři dcery. Její hobby je vytrvalostní běh a výroba domácích zmrzlin.

Jan Hoďánek • * 1976 • hoboj

Jan Hoďánek získal základy hry na hoboj ve třídě sólového hobojisty Symfonického orchestru Českého rozhlasu MgA. Zdeňka Hebdy, pod jehož vedením pokračoval i během studia teplické konzervatoře. Již během studií se stal prvním hobojistou Karlovarského symfonického orchestru, se kterým vystoupil i sólově. Pražskou Akademii Múzických umění absolvoval ve třídě sólové hobojistky České Filharmonie MgA. Jany Brožkové. V současné době je členem hobojové skupiny Symfonického orchestru hlavního města Prahy FOK, kde působí od r. 2000. Současně je profesorem Pražské konzervatoře. Je rovněž vyhledávaným komorním hráčem. Úzce spolupracuje s Pražským dechovým kvintetem a jako host vystoupil se Stamicovým kvartetem. Jako sólový hráč vystupuje pravidelně, mimo jiné s Talichovou komorní filharmonií, Severočeskou filharmonií Teplice, Karlovarským symfonickým orchestrem nebo Symfonickým orchestrem hlavního města Prahy FOK.

Ludwig van Beethoven • 16.02.1770 Bonn – 23.03.1827 Vídeň • skladatel

Německý hudební skladatel, největší postava, doslova ikona západní hudby, která zosobňuje oblíbenou představu umělce, jenž stranou společnosti překonává osobní tragédii, dosahuje svého cíle a stává se hrdinou. Sám se označoval jako básník tónů. Jeho hudba odrážela víru v převládajícího ducha individualismu tím, že v ní dominoval osobní výraz nad tradičními formami. Takto razil cestu hudebnímu romantismu. Jeho hudba, vždy silně emoční, prochází všemi body citové škály od bezútesné melancholie k nejradostnější slávě. Od počátku své kariéry byl prvním nezávislým a svobodným skladatelem. Svým odmítnutím podřídit se aristokratickým mecenášům vyznačil zásadní změnu role hudebníka, ze služebníka se stal samostatným kulturním arbitrem. Tak vytvořil model, o němž usiloval téměř každý pozdější klasický hudebník.

Předehra Král Štěpán • Předehra byla napsána při příležitosti otevření divadla v Pešti. Celý opus se skládá z předehry a devíti vokálních částí. Příběh vypráví o králi Štěpánovi I, jenž byl prvním uherským králem, který zemřel v r. 1038.

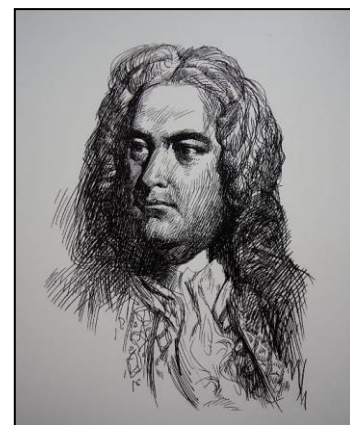
Předehra Prometheus • Předehra k baletu vznikla tak, že tanečník a impresáři Salvatore Viganò požádal Beethovena, aby zhudebnil jeho taneční libreto. Viganò chtěl oslavit Marii Terezií jako dávkyni osvícenských reforem v oblasti vzdělanosti a sociálního uspořádání, s podtextem obdoby pověsti z antické mytologie o Prometheovi, jenž ukradl z Diova krbu oheň a donesl jej lidstvu.

Symfonie č. 5 c moll Osudová • Jedna z nejslavnějších symfonií světové klasické hudby. Skladba poprvé zazněla na koncertě 22.12.1808 v Divadle na Vídeňce. Známy úvodní motiv symfonie nalezneme i v jiných Beethovenových dílech. Můžeme ho zaslechnout například v klavírní sonátě č. 23 f moll Appassionata. Byl také známou znělkou britské rozhlasové stanice BBC v osudových letech druhé světové války.

Johann Sebastian Bach • 31.03.1685 Eisenach – 28.07.1750 Lipsko • skladatel

Za svého života známý především jako varhaník, skladatelsky ho zastínili vlastní synové. Koncem 18. století byla jeho vokální, sborová i instrumentální díla, duchovní i světská, znovu objevena vděčnějším publikem, které dokázalo ocenit jejich jedinečnou kvalitu a ducha. Od té doby už jeho hvězda nikdy nepřestala stoupat. Bacha mnozí považují za nejvýznamnějšího ze všech pozdně barokních hudebních skladatelů. Tento mistr formálních složitostí kontrapunktu vytvořil pozoruhodná díla všech hudebních žánrů kromě opery. Komponoval vždy na objednávku nebo pro určitý účel: pro potřeby chrámu, dvora, pro městské slavnosti, k počtě šlechtických jubilejů, pro domácí muzicírování a pedagogické účely. Hudebně nečinil rozdíl mezi chrámovou a světskou hudbou, řadě původně světských děl podložil dodatečně náboženský text (Vánoční oratorium aj.). Nejednou uplatnil tutéž hudbu v různém nástrojovém obsazení. Je známo, že Beethoven hrál Bachův Temperovaný klavír a při poslechu jeho sborové fugy v 9. symfonii se nemůžeme vyhnout spekulaci o Bachově vlivu.

Koncert c moll pro housle a hoby a smyčce • Bach obohatil houslový repertoár řadou velkolepých děl, přičemž zvláště cyklus sólových Sonát a partit dokládá jeho mimořádnou znalost houslistické techniky. Nadto pak jsou Bachovy houslové koncerty přece jen početnější, než se původně zdálo. V originálech se sice dochovala jen tři díla tohoto žánru, rekonstruovat se však dosud podařilo ještě čtyři další koncerty s účastí houslí. Naprostá většina Bachových houslových kompozic, k nimž patří i houslové sonáty s continuum, vznikala v letech jeho působení v köthenské dvorní kapele (1717 – 1723), kdy se věnoval především instrumentální skladbě komorní, orchestrální i sólové. Do tohoto období tvůrčí zralosti patří i Houslový koncert a moll, Houslový koncert E dur a Koncert pro dvoje housle d moll. Je zajímavé, že všechna tato tři díla Bach později v Lipsku přepracoval na cembalové koncerty, a že právě ze souboru těchto pozdních aranžmá byl dodatečně rekonstruován i Koncert pro housle a hoby c moll, dochovaný jen ve formě koncertu pro dvě cembala.